

linir og vælsettir útum.

Vit fingur rís, hösarunga og neytakjöt skorið í smábitar í sterk kryddaðari sós. Væl smakkandi matur. Ománá fingur vit sagnsuppu við eitt sindur av spaghetti í. Hetta hevur helst verið fyrri at gera hana eitt sindur drúgvari. Men søtsuppa er frálíkt aftan á sterkan mat.

Kinesiskur spökilsismánaði

Tað er hóskvöld í Singapore og vit eru stódd í einum taxabíli hjá stóra aksturvinnufelagnum Comfort. Meginparturin av taxasjafførurum í Singapore eru kinesarar. Bilarnir eru allir útgjördir við aircondition. Men teir hava misskilt eitt sindur, hvussu luftkølingarskipanin skal nýtast. Hjá teimum ræður um at fáa tað so kalt sum gjørligt inni í bilinum. Tess kaldari, tess betri halda teir tænastustøðið vera. Hetta kemur væl við fyrstu løtuna, men tá tú hevur sitið eitt sindur, so gerst ov kalt inni. Tað er líkamikið hvat tú sigur, so vilja teir ikki broyta hitalagið. Vifturnar blása ískalda luft móti tær og tú fer skelvandi út aftur í hitan.

Kring allan býin hoyrast trummur og fólk skipa fyri átrúnaðarligum veisluhaldi. Ein taxasjafførur, Xian Hong greiðir mær frá, at hesin mánaðin er tann kinesiski spökilsismánaðin. Hann gerst lágmæltur, tá hann tosar um spökilsini.

Hann greiðir frá einum grønum húsum í dýrasta partinum av býnum, sum standa tómt, tí ongin vil bugva í teimum. Húsin hava staðið til sølu í mánaðir, tey kunnu keypast fyrri ein spottprís, men ongin vil keypa. Har spókir so illa, at ikki er verandi inni. Vit koyra fram við húsunum, tað eru eini vøkur gomul hús, frá hjálandatíðini.

Hevur tú nakrantíð sæð eitt spökisli?, spyrji eg og eri álvarsigur á málinum.

-Nóoo, svarar hann, men eg kenni fleiri sum hava sæð slík. Tað snýr seg um ikki at gera seg til óvin við spökilsini, sigur hann sannfjörður.

Ein kinesisk útgava av „Manget er“ hjá Torkil Bedt og Erlingi Poulsen kundi saktans verið skrivað í Singapore, koyrdi ein eitt sindur í taxa hendan mánaðin.

Eg greiði honum frá spökilsli í Føroyum og sigi honum, at eg kundi ikki fjroymt um at sagt við ein, at hann segði ósatt, um hann greiðið mær frá, at hann hevði sæð okkurt spökisli. Tað ber illa til at siga, at nakað er ósatt, er ein ikki hjástaddur, tá tað hendi. Hesus er kinverski taxasjafførurin so rørandi samdur í og hann leggur afturat. – Miss ongantið virðingina fyri spökilsli.

Føroysk menningartarnað til súkkulukapping:

Tour de Bornholm

MAGNUS DAM
MYNDIR: LIS HAMMILD

Fýra føroysk menningartarnað fingur høvið til at royna seg sum Bjarne Riis, tá ið tey vóru við í súkkulukapping fyrstu vikuna í september. Tey vóru tó ikki við í Tour de France, men í Tour de Bornholm, sum er ein súkkulukapping fyri menningartarnað.

Í ár var fimta árið á rað, skipað varð fyri kappingini, og fyrri ferð vóru føroyingar bodnir við.

Men tað vóru ikki bara føroysk menningartarnað, ið vóru bodin við. Landsstýrismáðurin í heilsumálum hevði eisini fingið eina innbjóðing.

Hesa hevði hann fingið í juni, tá ið Javni hevði 25 ára føðingardag. Arne Kofoed sum umboðaði LEV, danska systurfelagið hjá Javna, var í føðingardagsveitlu, og har bjóðaði hann

arar.

Tað er kostnaðarmikið at gera eina slíka ferð, og hon gerst ikki uttan nakað av stuðuli. Tey, sum vóru í ferðalagnum, bóru sjálvi nakað av kostnaðinum og restina fingur tey í stuðuli ymsastaðni frá.

Føroysk hús

Ferðalagið fór sum sagt úr Føroyum 2. september. Tey leigaðu seg inn í eini stór og hugnalig hús í Nexø, sum tey høvdu leigað gjøgnum eitt ferðamannafelag.

–Vit blivu eitt sindur kløkk, tá vit komu inn í hús- ið, tá ið hevði ein føroyskan dām yvir sær. Har stóðu útstappaðir lundar og føroyskt grót á hillunum, og hetta undraði okkum eitt sindur, sigur Palli.

Tey funnu so útav, at eitt føroyskt lærarapár búið beint við síðuna av, og tey spurdu, hussu tað bar til at

–Vit eru farin frá hesum í Føroyum, tí tað var nakað strævið bæði hjá teimum menningartarnað og okkum starvsfólki. Tað liggur ov stórt trýst á, tá vit alla tíðina skulu hava eina fasta framleiðslu av einumhvørjum. Tá kanst tú ikki fara t.d. útferðir, um veðrið er gott onkran dag, tí arbeiði á verkstaðnum skal røkjast. Og tað gevur heldur einki avkast peningaliga, sigur Palli.

–Tá er tað betur ikki at vera so bundin av framleiðsluni, men heldur gera okkurt, sum vit hava hug til. Á Bornholm hava tey eisini hug til at miða meira móti eini tilfari skipan, sum vit hava nú, sigur hann.

Kappingin

Leygardagurin var heddarpunktið á túrinum, tí tá skuldi súkkulukappingin vera. Axel Nolsøe og Johnny Winter Holbech, fulltrúi í

Axel Nolsøe, landsstýrismáður setur her súkkulukappingina Tour de Bornholm í gongd

Axel Nolsøe setti kappingina í gongd, og teir uppsettu súkkularnir traðkaðu í pedalurnar. Tað vóru umleið 200 menningartarnað við í kappingini og umleið 150 hjálparfólk og leiðarar. Luttakararnir vóru úr Danmark, Svøríki, Noregi og Estlandi og so sjálvandi teir fyra føroyingar.

Teinurin Bornholm runt er 109 kilometur, men tað var óhugsandi hjá øllum at súkkla ein so langan tein. Tað er heldur ikki ætlanin við kappingina at øll skulu gjøgnumføra, tí tað ræður um at vera við og gera sitt besta.

Teir føroysku leiðararnir og Unn og Malan súkklaðu í fyra tímar og legði 36 kilometur aftur um seg, meðan Øssur og Mortan hildu áfram og steðgaði ikki fyrr enn, teir høvdu súkklað 48 kilometur og sostatt vóru komnir næstan halva leiðina rundan um Bornholm.

Í sjónvarpið Fram við veginum sum súkklað bleiv á, vóru uppstillaðir bástar, har tey kundu steðga á eina løtu og slökkja tostan.

–Bornholmska sjónvarpið koyrdi aftaná í bili allatíðina og tók upp, júst sum í Tour de France, sigur Palli.

Við eitt av hvíliplássunum blivu føroysku luttakararnir

eisini interviewaðir, og tað hildu tey vera stuttligt.

Sjálvt um øll ikki súkklaðu allan teinin, so fingur tey tó heiðursmerki á samkomu um kvöldið.

–Tað var sera stuttligt at siggja, hvussu glað tey blivu, tá tey fingur hongt heiðursmerki um hálsin, sigur Axel Nolsøe sum annars helt ferðina vera bæði á hugaverda og lærurika.

Hitti amtsborg-meistarar

Axel Nolsøe og Johnny Winther Holbech skuldu eftir ætlan bert steðga á tann eina dagin, men av tí at amtsborgmeisterin á Bornholm vildi hitta Axel, bleiv ferðin longd ein dag.

Teir báðir fingur eina áhugaverda samrøðu um umstøður teirra menningartarnað og støðuna hjá oyggjasamfelagnum Bornholm og Føroyum annars.

Í Føroyska ferðalagnum vóru tey sera vælnoð við ferðina, og tey fingur nógv burtúr, sigur Palli.

–Vit eru bodin við næsta ár eisini, og um umstøðurnar eru til staðar, so fara vit, sigur hann.

–So møguliga er tað millum hesir fyra føroyingar, avloysarin hjá Bjarne Riis skal finnast.

Føroyska ferðalagið. Frá vinstri eru tað Axel Nolsøe, Johnny Winter Holbech, Øssur Gudmundson, Gudny Poulsen, Unn Mortensen, Lisa Nielsen, Palli Jacobsen, Malan í Ósagarð og Mortan Larsen

Andriasi Petersen, fyrrverandi landsstýrismanni í heilsumálum, til at koma til Bornholm at byrja súkkulukappingina.

Andrias Petersen tók av tilboðnum, men av tí at samgongan slitnaði, bleiv tað Axel Nolsøe, sum fór niður á Bornholm og setti kappingina í gongd.

Teir føroysku luttakararnir, við Palli Jacobsen sum ferðaleiðara, fóru til Danmarkar við flogfari 2. sep. Ferðalagið taldi sjey fólk, og umframt Palli Jacobsen vóru tey Øssur Gudmundson, Mortan Larsen, Malan við Ósagarð og Unn Mortensen. Gudny Poulsen og Lisa Nielsen vóru við sum hjálparfólk.

Palli Jacobsen er leiðari av Verkstaðnum inni á Bakka í Vági. Hetta er ein verkstaður fyri menningartarnað í Suðuroy, tann einasti í oynni, og har eru 14 brúk-

húsið, tey høvdu leigað, hevði føroyskt ísett. Hesi siga so, at tað var ein kona, ið kallaðist Bina úr Skopun, sum átti hesi húsin. Hon og maðurin høvdu eitt camping-pláss, og tey leigaðu húsin út um summarið.

Leigaðu súkkulur

Niðri á Bornholm leigaðu tey sær fyra súkkulur, triggjar vanligar og eina tvisúkkulur. Tour de Bornholm skuldi ikki vera fyrr enn leygardagin 7. september, so tey høvdu nakrar dagar at siggja ta vøkru oynna, og hvørjar umstøður menningartarnað hava á Bornholm.

Palli sigur, at umstøðurnar minna um tær í Føroyum, men meðan vit í Føroyum eru farin meira ella minni frá tí at hava framleiðsluverkstaðir fyri menningartarnað, so sermerkir hetta enn umstøðurnar hjá teimum á Bornholm.

landsstýrinum, tóku sær eina frílotu frá fíggjarlógarsamráðingunum og flugu til Bornholm.

Tað ráddi ikki um at vinna kappingina, og allir luttakararnir fingur heiðursmerki, tá ið kappingin var liðugt súkklað